

Consiliul Superior al
Magistraturii
Judecătoria CHIȘINĂU
(sediul Centru)
MD-2001, mun.Chișinău,
bl.Ștefan cel Mare și Sfint 73
tel. . (022) 27-53-36

Высший Совет Magistrатуры
Суд Кишинэу
(Офис Центру)
MD-2001, мун.Кишинэу, бул.
Штефан чел Маре ши Сфынт, 73
тел. . (022) 27-53-36

" 01 03 2017 Nr. 111
La Nr. _____ de la " " _____

Curtea Constituțională a Republicii
Moldova
mun. Chișinău, Strada Alexandru
Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află procedura în baza art.313 CPP nr.10-516/15 plângerea avocatului Paladii Andrian în interesele petiționarului Gusev Alexandru în baza art.313 CPP.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază Încheierea din 10 februarie 2017 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității art.26 alin. 2 CPP , 27 alin.1 , CPP, 101 alin.2 CPP în temeiul art. 114, 115 alin4 , 124 alin. 1 , 125 alin.5 din Constituția RM.

În caz că pentru examinare va fi necesară procedura în baza art.313 CPP, aceasta la solicitare va fi expediată în adresa dumneavoastră.

Anexă :

1) încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 februarie 2017 (din dosarul nr. 10-516/15) privind sesizarea Curții Constituționale RM referitor la verificarea constituționalității art.26 alin. 2 CPP , 27 alin.1 , CPP, 101 alin.2 CPP în temeiul art. 114, 115 alin4 , 124 alin. 1 , 125 alin.5 din Constituția RM - pe 6 file.

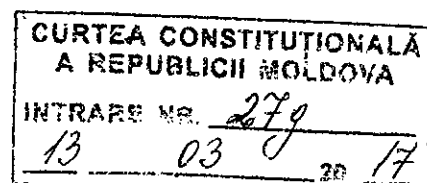
2) copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art. 4, 8 și 22 din Constituția RM din 23.11.2016- pe 1 file.

3) copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art.26 alin. 2 CPP , 27 alin.1 , CPP, 101 alin.2 CPP în temeiul art. 114, 115 alin4 , 124 alin. 1 , 125 alin.5 din Constituția RM - pe 22 file.

4) copia plângerii petiționarului Andrian Paladii în baza art.313 CPP.
- pe 3 file.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

Sergiu Bularu

ÎNCHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

10 februarie 2017

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța de judecată în componența:
Judecătorului

Cu atribuțiile judecătorului de instrucție
Grefierului
cu participarea:

Procurorului
Avocatului

Sergiu Bularu
Anastasia Triboi

Vitalie Busuioc
Paladi Andrian

examinând în ședință închisă plîngerea avocatului Paladi Andrian în interesele cet. Gusev Alexandr, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală, instanța -

A C O N S T A T A T:

În cadrul examinării plîngerilor în baza art. 313 CPP, înaintate la data de 22.12.2015 și respectiv la data de 16.09.2016 de către Paladi Andrian în interesele cet. Gusev Alexandr, prin care a solicitat anularea procesului verbal de percheziție din 26.11.2015 privind efectuarea percheziției în imobilul din str. Albișoara 38, mun. Chișinău, a ordonanței procurorului șef adjunct al secției cunducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale din 14.02.2015, anularea procesului verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate de către Gusev Alexandr din 19.08.2015 și declararea ordonanței din 12.09.2016, la data de 21.11.2016 prin intermediul cancelariei a parvenit sesizarea avocatului Paladi Andrian prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a **sintagmei „si propriei convingeri”** prevăzută de art. 26 alin. (2) C.pr.pen., sintagmei **„judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere”** prevăzută de art. 27 alin. (1) C.pr.pen., și a sintagmei **„reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri”** prevăzute de art. 101 alin. (2) C.pr.pen., în temeiul **art. 114** (Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești), **art. 115 alin. (4)** (Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică), **art. 124 alin. (1)** (Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii) și **art. 125 alin. (5)** (în exercitarea mandatului procurorii se supun numai legii) din Constituție, solicitând sesizarea Curții Constituționale și soluționarea excepției de neconstituționalitate.

În motivarea excepției avocatul a invocat faptul că:

În fapt, la data de 26.11.2015, un grup de urmărire penală s-a prezentat la sediul SA „Moldovagaz” pentru a realiza percheziția imobilului în baza Ordonanței procurorului Busuioc Vitalie din 24.11.2015, emisă în cadrul cauzei penale nr. 2014970158.

În cadrul efectuării percheziției la sediul și în biroul de serviciu interesele Președintelui Consiliului de administrare a SA „Moldovagaz”, au fost reprezentate de apărătorul Andrian Paladii, fapt confirmat prin procesul verbal de percheziție.

La data de 17 decembrie 2014, a fost adresată o plângere procurorului ierarhic superior privind acțiunile procurorului Busuioc Vitalie, plângere ce a fost respinsă prin Ordonanța procurorului Ruslan Toma din 14 decembrie 2015.

Ulterior în ordinea art. 313 C.pr.pen., a fost formulată o plângere, cu solicitarea de a fi declarat nul procesul verbal de percheziție pentru motivele indicate în plângere.

Plângere ce la moment ce află pe rolul Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Conform art. 313 alin. (4) C.pr.pen., plângerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plângerea, precum și a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plângerii. (...)Procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele corespunzătoare. În cadrul examinării plângerii, procurorul și persoana care a depus plângerea, precum și persoanele ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plângerii dau explicații.

Astfel, după cum rezultă din prevederile enunțate supra, examinarea plângerii făcute de către judecătorul de instrucție poartă un caracter contradictoriu, iar judecătorul de instrucție pe lângă prevederile art. 313 C.pr.pen., ce reprezintă o normă specială având drept destinatar judecătorul de instrucție, urmează să se conducă de principiile de bază ale procesului penal, principii ce în fapt sunt aplicabile oricărei proceduri ce are drept temei legal norma procesual penală.

Prevederile legale ale căror corespundere, normelor constituționale, se cere a fi verificată, sunt înserate în Capitolul II al Codului de procedură penală, intitulat Principiile generale ale procesului penal.

În concluzie, a afirmat că acele norme pretins a fi neconstituționale, sunt aplicabile nu numai în cadrul examinării plângerii formulate, de către Judecătoria Centru mun. Chișinău, dar ele sunt acele reguli diriguitoare ale oricărui proces penal, indiferent de etapă aflării a acestuia.

Referitor la neconstituționalitatea normelor invocate;

În primul rând, trebuie invocă faptul că un judecător, un procuror, nu poate instrumenta și soluționa o cauză cum vrea el, adică în mod subiectiv, arbitrar, ci numai potrivit unor reguli obiective prescrise, care sunt legile.

Astfel, judecătorul face parte dintr-o instituție numită instanță de judecată, care ea și numai ea înfăptuiește justiția (art. 114 Constituție); or, justiția se înfăptuiește în numele legii (art. 114 Constituție) și judecătorii se supun numai legii (art. 115 alin. (4) Constituție). Cerințe asemănătoare există și pentru procurori, care își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității (art. 124 alin. (3), art. 125 alin. (5) Constituție).

Prin urmare, judecătorul, procurorul este obligat să fie călăuzit de voința generală atunci când soluționează o cauză concretă, aceeași care guvernează legea adoptată de popor prin organul său reprezentativ.

În acest fel, judecătorul, procurorul însuși exercită în mod legitim puterea cu care a fost investit de suveran, care e poporul, căci puterea publică există doar în interesul indivizilor care compun societatea.

În al doilea rând, un judecător, procuror nu are voie să se conducă după propria convingere atunci când soluționează o cauză.

A te conduce după propria convingere înseamnă a hotărî în mod subiectiv, aspect de neacceptat atunci când e vorba de legi și justiție, pentru care obiectivitatea este principiul ce trebuie urmat.

De altfel, o astfel de situație contravine și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, care:

La art. 6 pct. 1 menționează că „Orice persoana are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [...]”;

La art. 13 menționează că „Orice persoana, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-a datorat unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”;

La art. 17 menționează că „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

La fel a indicat faptul că conform art. 4 alin. (2) din Constituție „dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Astfel, în concluzie menționează că nici una din prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, nu conține careva prevederi conform cărora instanța în soluționarea unei cauze urmează să se conducă de convingerea proprie, iar singurul element de care urmează să se conducă instanța este legea.

În aceeași ordine de idei facem trimitere la practica judiciară a Curților Constituționale din statele vecine, astfel prin Decizia nr. 171/2001, Curtea Constituțională a României a stabilit în mod neechivoc că judecătorii se supun numai legii (așa cum spune Constituția), nu și propriei lor convingeri (așa cum spune Codul de procedură penală).

Mai menționează aceasta, că se întâmplă uneori în practică ca un judecător să aibă o convingere personală diferită de ceea ce dictează legea, indiferent cât de nedreaptă i s-ar părea o astfel de situație, el e obligat să dea efect legii.

În susținerea celor invocate vine și doctrina națională, care în Comentariu normelor constituționale menționează, că „Justiția se înfăptuiește în numele legii. Aceasta înseamnă că legalitatea este de neconceput dacă judecătorii și personalul ce contribuie la înfăptuirea justiției nu o respectă. Independența nu îndreptățește judecătorul să dea soluții greșite motivate de intima sa convingere formată pe încălcarea legii.”

De asemenea, aceeași autori mai menționează că „Organele judecătorești și judecătorii activează în numele legii și se supun numai Constituției și legii.”

Astfel, în urma celor menționate concluzionează, că conform normei constituționale, singurul criteriu de care urmează să se conducă instanța la judecarea unei cauze sunt prevederile legale și nicidecum propria convingere, intima convingere etc.

În ședința de judecată procurorul a solicitat respingerea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Analizând argumentele invocate de către petiționar, instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, constată că aceasta este întemeiată urmând să o admită din următoarele motive:

Conform prevederilor art. 7 alin.(3) CPP - dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Astfel, se constată faptul că de către petiționar a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, prin urmare instanța, în conformitate cu prevederile pct. 4 a Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Totodată este de remarcat că în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, normele vizate, și anume art. 26 alin.(2) CPP, 27 alin.(1) CPP, 101 alin. (2) CPP, constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate – art. 26 alin.(2) CPP, 27 alin.(1) CPP, 101 alin. (2) CPP.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 sesizarea înaintată de către avocatul Paladi Adrian întrunește condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) CPP- hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În același sens instanța reține că în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 - în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Potruvit pct. 84 al Hotărârii sus menționate - În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, **nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar** (*Coëme și alții v. Belgia*, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96,

33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și *Wynen v. Belgia*, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.
Curtea a retinut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea avocatului Paladi Andrian prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 26 alin.(2) CPP, 27 alin.(1) CPP, 101 alin. (2) CPP, în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

Prin prisma celor enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda examinarea plângerii avocatului Paladi Andrian în interesele lui Gusev Alexandru, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

În temeiul celor expuse și conform prevederilor art.7,41, 313 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată -

DISPUNE:

A admite sesizarea avocatului Paladi Andrian prin care a invocat excepția de neconstituționalitate art. 26 alin.(2) CPP, 27 alin.(1) CPP, 101 alin. (2) CPP, în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

A ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Paladi Andrian pentru controlul constituționalității prevederilor art. 26 alin.(2) CPP, 27 alin.(1) CPP, 101 alin. (2) CPP în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

A suspenda examinarea plângerii avocatului Paladi Andrian în interesele cet. Gusev Alexandr, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

A remite conform competenței Curții constituționale sesizarea depusă de către avocatul Paladi Andrian privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii avocatului Paladi Andrian în interesele cet. Gusev Alexandr în baza art. 313 CPP, împotriva acțiunilor organului de urmărire penală.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

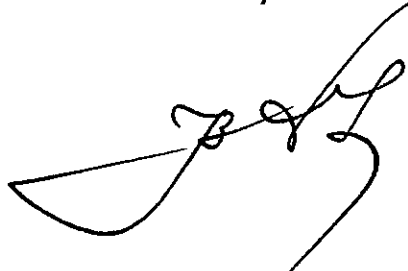
Judecător de instrucție

/ semnat/

Sergiu Bularu

Copie veridică:

Judecător de instrucție

Sergiu Bularu

Judecătoria Centru mun. Chişinău;

de la: Gusev Alexandr, prin avocatul Paladii Andrian;
MD 2012, mun. Chişinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt 134 CP 239;

CONŞILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII JUDECĂTORIA CENTRU MUN. CHIŞINĂU
Intrare nr. 05-3-44244
"22" 12 2015

PLÂNGERE

**formulată în baza art. 313 C.pr.pen. în privinţa acţiunilor procurorului BUSUIOC
Vitalie în cadrul efectuării percheziţiei în imobilul din str. Albişoara 38, mun.
Chişinău;**

Potrivit art. 10 CPP al RM „Toate organele şi persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertăţile şi demnitatea persoanei”.

În acest sens, dorim să ne exprimăm dezacordul cu acţiunile procurorului Busuioc Vitalie în cadrul percheziţiei realizate la sediul SA „Moldovagaz”, str. Albişoara 38, mun. Chişinău;

În fapt, la data de 26.11.2015, un grup de urmărire penală s-a prezentat la sediul SA „Moldovagaz” pentru a realiza percheziţia imobilului în baza Ordonanţei procurorului Busuioc Vitalie din 24.11.2015, emisă în cadrul cauzei penale nr. 2014970158.

În susţinerea temeiniciei acţiunii de urmărire penală, procurorul în partea descriptivă a ordonanţei a invocat că urmărirea penală în cauza susmenţionată a fost începută la 24 martie 2014, de către organul de urmărire penală a CNA, în temeiul existenţei bănuelii rezonabile de comitere a infracţiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. b) C.pen.

Totodată la 12.06.2014, de către Procuratura Generală, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr. 2015928227, în temeiul bănuelii rezonabile de comitere a infracţiunii prevăzute de art. 241 alin. (2), lit. b), c), f), 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe faptul practicării ilegale a activităţii de întreprinzător şi spălării banilor de către întreprinderea „Belvilcom” SRL şi „Chişinău Gaz” SA, săvârşită în proporţii deosebit de mari.

La 16.06.2015 cauzele penale indicate supra au fost conexe cu examinarea acestora într-o singură procedură.

De asemenea, se mai menţionează că în urma acţiunilor de urmărire penală şi speciale de investigaţie s-a stabilit că la domiciliul că la sediul SA „Moldovagaz” se pot afla înscrisuri de ciornă ce ţin de metodologia de calcul al consumurilor tehnologice şi al pierderilor tehnice de gaze naturale în reţelele de distribuţie; decizii de trecere la pierderi a gazelor naturale în lipsa deciziei consiliului administrativ; protocolul de intenţie semnat la 13 septembrie 2013 dintre ANRE şi Moldova Gaz SA, documentele aferente relaţiilor economice cu ÎM „Glass Container Company” SA, „Saltica-Lux” SRL, ÎM „Zernoff” SRL, „Belvilcom” SRL; documente de atribuire în proprietate „Moldova Gaz” SA, a clădirii administrative de pe strada Albişoara 38, mun. Chişinău; documente ce ţin de efectuarea de „Moldovagaz” SA lucrărilor de tip construcţie, a clădirii de tip oficiu în sumă de 49,657 mln. lei; documente referitoare la înţelegerile tenebre şi concertate dintre reprezentanţii ANRE şi Moldovagaz SA, referitoare la protocolul de intenţii semnat la 13 septembrie 2013 dintre ANRE şi Moldovagaz SA, documentele primare (procese verbale, ordine, stenograme) etc., care au stat la baza emiterii hotărârilor susmenţionate, precum şi înregistrării audio-video, de la şedinţele consiliului de administraţie, la care au fost adoptate, hotărârile respective; documente ce ţin de elaborarea şi promovarea protocolului de intenţii semnat

la 13 septembrie 2013 dintre ANRE și Moldovagaz SA; decizia protocolară a consiliului de administrație ANRE, la care se face referire în scrisoare de ieșire nr. 01/682 din 22 octombrie 2013, pretins a fi aprobată în ședința din 15 octombrie 2013; planul de investiții a Moldovagaz SA pentru anul 2013; documente ce țin de procedura de achiziție al contoarelor de gaz, precum și a valutei străine calculatoare, purtătoare de informații stikuri, documente de ciornă aferente documentelor menționate mai sus, precum și mijloace bănești de pe urma infracțiunii.

În cadrul efectuării percheziției la sediul și în biroul de serviciu interesele Președintelui Consiliului de administrare a SA „Moldovagaz”, au fost reprezentate de apărătorul Andrian Paladii, fapt confirmat prin procesul verbal de percheziție.

La data de 17 decembrie 2014, am adresat o plângere procurorului ierarhic superior privind acțiunile procurorului Busuioc Vitalie, plângere ce a fost respinsă prin Ordonanța procurorului Ruslan Toma din 14 decembrie 2015.

Considerăm acțiunile procurorului Vitalie Busuioc, precum și argumentele invocate de procurorul ierarhic superior contrare prevederilor legale, din următoarele considerente:

Art. 128 C.pr.pen. alin (3) (Procedura efectuării percheziției sau ridicării de obiecte și documente) stabilește că,

(3) Până la începerea percheziției sau ridicării de obiecte și documente, reprezentantul organului de urmărire penală este obligat să înmâneze, sub semnătură, persoanei la care se face percheziția sau ridicarea copia de pe ordonanța respectivă.

Contrar acestei norme la efectuarea percheziției în cadrul biroului de serviciu al dlui. Gusev Alexandr, apărătorului nu i-a fost adusă la cunoștință ordonanța privind efectuarea percheziției.

Omisiunea organului de urmărire penală menționat anterior a fost urmată de încălcarea prevederilor art. 128 alin. (5) C.pr.pen., în cadrul efectuării percheziției, după prezentarea ordonanței, reprezentantul organului de urmărire penală cere să i se predea obiectele și documentele menționate în ordonanță. (...).

Neaducerea la cunoștință a ordonanței procurorului privind efectuarea percheziției precum și nesolicitarea transmiterii actelor și obiectelor căutate este contravine prevederilor art. 131 alin. (1) C.pr.pen., (Procesul-verbal al percheziției sau ridicării), conform căruia procesul-verbal al percheziției sau ridicării trebuie să conțină mențiunea că celor prezenți li s-au explicat drepturile și obligațiile lor prevăzute de prezentul cod, precum și declarațiile făcute de aceste persoane.

O altă încălcare a drepturilor persoanei la care s-a efectuat percheziția constă în neglijarea prevederilor art. 128 alin. (6) C.pr.pen., conform căruia toate obiectele și documentele ridicate se prezintă tuturor persoanelor prezente la efectuarea percheziției sau ridicării.

Toate aceste încălcări au dus la încălcarea gravă a normelor ce reglementează modalitatea de realizare a acțiunii de urmărire penală sub formă de percheziție și pe cale de consecință prejudicierea gravă a drepturilor procesuale a persoanei la care s-a realizat percheziția, și anume în mod special a dreptului la apărare prin:

- Neprezentarea temeiului de realizare a percheziției;
- Neinformarea în privința drepturilor procesuale;
- Neprezentarea tuturor participanților a actelor ridicate;

încălcare ce pot fi înlăturate doar prin declararea nulă a procesului verbal de percheziție.

În urma celor menționate, respectuos,

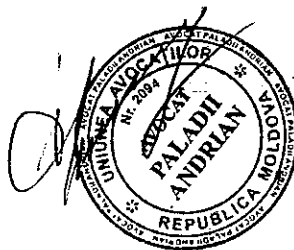
SOLICITĂM

1. Admiterea prezentei plângere, declararea nulă Procesul verbal de percheziție *din 26 noiembrie 2015 întocmit de procurorul BUSUIOC Vitalie privind efectuarea percheziției în imobilul din str. Albișoara 38, mun. Chișinău, precum și a Ordonanței procurorului, șef-adjunct al secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale din 14 decembrie 2015, ca contrare prevederilor legale;*

Anexă:

1. *Copia plângerii adresate procurorului ierarhic superior;*
2. *Copia Ordonanței procurorului, șef-adjunct al secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale din 14 decembrie 2015, Ruslan Toma;*

Cu respect,
avocat Andrian PALADII

Judecătoria Centru mun. Chișinău, (Judecător Bularu S.);
dosar nr. 10-516/15

de la: Paladii Andrian apărătorul lui Gusev Alexandr;
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 134 CP 2391;
tel: 079701162

*La materialele
de la 11.16.*

CERERE

În examinarea, DVS., se află plângerea formulată în baza art. 313 C.pr.pen., privind acțiunile organului de urmărire penală, și anume anularea procesului verbal de percheziție a bunului imobil amplasat în mun. Chișinău str. Albișoara 38.

În cadrul examinării plângerii menționate supra, au apărut unele dubii referitor la corespunderea cu normele constituționale, ale unor prevederi ale legii procesuale penale ce urmează a fi aplicate la examinarea cauzei susmenționate.

Astfel, ținând cont de cele menționate supra, precum și de prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, respectuos:

SOLICITĂM

1. Admiterea prezentei cereri, ținând cont de argumentele formulate în sesizarea ce se anexează la prezenta cerere;

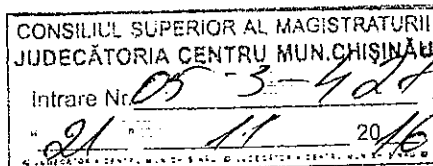
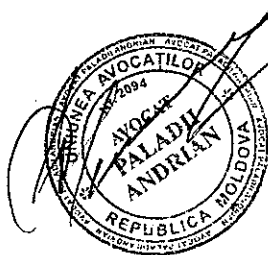
2. Sesizarea Curții Constituționale, privind verificarea constituționalității sintagmei „și propriei convingeri” prevăzută de art. 26 alin. (2) C.pr.pen., sintagmei „judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere” prevăzută de art. 27 alin. (1) C.pr.pen., și al sintagmei „reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri” prevăzute de art. 101 alin. (2) C.pr.pen., în temeiul art. 114 (Justiția se desfășoară în numele legii numai de instanțele judecătorești), art. 115 alin. (4) (Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică), art. 124 alin. (1) (Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii) și art. 125 alin. (5) (În exercitarea mandatului procurorii se supun numai legii) din Constituție.

3. Suspendarea examinării prezentei cauze, până la soluționarea sesizării de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova;

Anexă:

Sesizare a Curții Constituționale pe 12 file cu anexe pe 10 file (2 ex.);

Cu respect,
avocat Andrian PALADII

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII
MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA
DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g)
din Constituție

Prezentă sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire: **PALADII** 2. Prenume: **Andrian**

3. Funcția **avocat**

4. Adresa: **mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 134 CP 2391**

5. Tel./fax **079701162**

6. Numele și prenumele reprezentantului* .....

7. Ocupația reprezentantului .....

8. Adresa reprezentantului .....

9. Tel. ....

10. Fax .....

11. ....

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării

II—OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prin prezenta sesizare se invocă *neconstituționalitatea sintagmei „si propriei convingeri”* prevăzută de art. 26 alin. (2) C.pr.pen., sintagmei „*judcătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere*” prevăzută de art. 27 alin. (1) C.pr.pen., și al sintagmei „*reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri*” prevăzute de art. 101 alin. (2) C.pr.pen., în temeiul *art. 114* (Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești), *art. 115 alin. (4)* (Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică), *art. 124 alin. (1)* (Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii) și *art. 125 alin. (5)* (în exercitarea mandatului procurorii se supun numai legii) din Constituție.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. În fapt, la data de 26.11.2015, un grup de urmărire penală s-a prezentat la sediul SA „Moldovagaz” pentru a realiza percheziția imobilului în baza Ordonanței procurorului Busuioc Vitalie din 24.11.2015, emisă în cadrul cauzei penale nr. 2014970158.

În cadrul efectuării percheziției la sediul și în biroul de serviciu interesele Președintelui Consiliului de administrare a SA „Moldovagaz”, au fost reprezentate de apărătorul Andrian Paladii, fapt confirmat prin procesul verbal de percheziție.

La data de 17 decembrie 2014, a fost adresată o plângere procurorului ierarhic superior privind acțiunile procurorului Busuioc Vitalie, plângere ce a fost respinsă prin Ordonanța procurorului Ruslan Toma din 14 decembrie 2015.

Ulterior în ordinea art. 313 C.pr.pen., a fost formulată o plângere, cu solicitarea de a fi declarat nul procesul verbal de percheziție pentru motivele indicate în plângere.

Plângere ce la moment ce află pe rolul Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE
CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14.

A. Referitor la aplicabilitatea în cadrul procesului a normelor a căror neconstituționalitate se invocă;

Conform art. 313 alin. (4) C.pr.pen., plângerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plângerea, precum și a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plângerii. (...)Procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele corespunzătoare. În cadrul examinării plângerii, procurorul și persoana care a depus plângerea, precum și persoanele ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plângerii dau explicații.

Astfel, după cum rezultă din prevederile enunțate supra, examinarea plângerii făcute de către judecătorul de instrucție poartă un caracter contradictoriu, iar judecătorul de instrucție pe lângă prevederile art. 313 C.pr.pen., ce reprezintă o normă specială având drept destinatar judecătorul de instrucție, urmează să se conducă de principiile de bază ale procesului penal, principii ce în fapt sunt aplicabile oricărei proceduri ce are drept temă legal norma procesual penală.

Prevederile legale ale căror corespundere, normelor constituționale, se cere a fi verificată, sunt înserate în Capitolul II al Codului de procedură penală, intitulat Principiile generale ale procesului penal.

În concluzie, putem afirma că acele norme pretins a fi neconstituționale, sunt aplicabile nu numai în cadrul examinării plângerii formulate, de către Judecătoria Centru mun. Chișinău, dar ele sunt acele reguli diriguitoare ale oricărui proces penal, indiferent de etapă aflării a acestuia.

B. Referitor la neconstituționalitatea normelor invocate;

În primul rând, trebuie spus că un judecător, un procuror, nu poate instrumenta și soluționa o cauză cum vrea el, adică în mod subiectiv, arbitrar, ci numai potrivit unor reguli obiective prescrise, care sunt legile. Astfel, judecătorul face parte dintr-o instituție numită instanță de judecată, care ea și numai ea înfăptuiește justiția (art. 114 Constituție); or, justiția se înfăptuiește în numele legii (art. 114 Constituție) și judecătorii se supun numai legii (art. 115 alin. (4) Constituție). Cerințe asemănătoare există și pentru procurori, care își desfășoară

activitatea potrivit principiului legalității (art. 124 alin. (3), art. 125 alin. (5) Constituție).

Prin urmare, judecătorul, procurorul este obligat să fie călăuzit de voința generală atunci când soluționează o cauză concretă, aceeași care guvernează legea adoptată de popor prin organul său reprezentativ.

În acest fel, judecătorul, procurorul însuși exercită în mod legitim puterea cu care a fost învestit de suveran, care e poporul, căci puterea publică există doar în interesul indivizilor care compun societatea.

În al doilea rând, un judecător, procuror nu are voie să se conducă după propria convingere atunci când soluționează o cauză.

A te conduce după propria convingere înseamnă a hotărî în mod subiectiv, aspect de neacceptat atunci când e vorba de legi și justiție, pentru care obiectivitatea este principiul ce trebuie urmat.

De altfel, o astfel de situație contravine și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, care:

la art. 6 pct. 1 menționează că „Orice persoana are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanța independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [...]”;

la art. 13 menționează că „Orice persoana, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”;

la art. 17 menționează că „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Ținem să atragem atenția asupra faptului că conform art. 4 alin. (2) din Constituție „dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Astfel, în concluzie menționăm că nici una din prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, nu conține careva prevederi conform cărora instanța în soluționarea unei cauze urmează să se conducă de convingerea proprie, iar singurul element de care urmează să se conducă instanța este legea.

În aceeași ordine de idei facem trimitere la practica judiciară a Curților Constituționale din statele vecine, astfel prin Decizia nr. 171/2001, Curtea Constituțională a României a stabilit în mod neechivoc că judecătorii se supun numai legii (așa cum spune Constituția), nu și propriei lor convingeri (așa cum spune Codul de procedură penală).

Mai menționează aceasta, că se întâmplă uneori în practică ca un judecător să aibă o convingere personală diferită de ceea ce dictează legea, indiferent cât de nedreaptă i s-ar părea o astfel de situație, el e obligat să dea efect legii.

În susținerea celor invocate vine și doctrina națională, care în **Comentariu normelor constitutionale**¹ menționează, că „Justiția se înfăptuiește în numele legii. Aceasta înseamnă că legalitatea este de neconceput dacă judecătorii și personalul ce contribuie la înfăptuirea justiției nu o respectă. **Independența nu îndreptățește judecătorul să dea soluții greșite motivate de intima sa convingere** formată pe încălcarea legii.”

De asemenea, aceeași autori² mai menționează că „Organele judecătorești și **judecătorii** activează în numele legii și **se supun numai Constituției și legii.**”

Astfel, în urma celor menționate concluzionăm, că conform normei constituționale, singurul criteriu de care urmează să se conducă instanța la judecarea unei cauze sunt prevederile legale și nicidecum propria convingere, intima convingere etc.

¹ Boris NEGRU, Nicolae OSMOCHESCU, Andrei SMOCHINĂ, Cornelii GURIN, Ion CREANGĂ, Victor POPA, Sergiu COBĂNEANU, Veaceslav ZAPOROJAN, Sergiu ȚURCAN, Valeria ȘTERBEȚ, Alexandru ARMEANIC, Dumitru PULBERE, *Constituția Republicii Moldova: comentariu/ coord. de proiect: Klaus Sollfrank* - Ch.: Arc, 2012 (Tipogr. „Europress”). - pag. 415;

² Ibidem;

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notitei Explicative)

15. Declararea *sintagmei „si propriei convingeri”* prevăzută de art. 26 alin. (2) C.pr.pen., sintagmei *„judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere”* prevăzută de art. 27 alin. (1) C.pr.pen., și al sintagmei *„reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri”* prevăzute de art. 101 alin. (2) C.pr.pen., ca fiind neconstituționale.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

- a) Decizia Curții Constituționale a Românie nr. 171 din 23 mai 2001 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și art.392 alin.4 din Codul de procedură penală. Publicată în Monitorul Oficial nr.387 din 16.07.2001.
- b) Dr. Cristi DANILEȚ, Judecător, Membru CSM, // Demitizarea justiției. Ep. 4: Magistrații decid potrivit propriei lor convingeri sau Magistrații decid cum vor ei, publicat pe <http://www.juridice.ro/361145/demitizarea-justitiei-ep-4-magistratii-decid-potrivit-propriei-lor-convingeri-sau-magistratii-decid-cum-vor-ei.html>;
- c) Screenshots al *Constituția Republicii Moldova: comentariu/ coord. de proiect: Klaus Sollfrank* – Ch.: Arc, 2012 (Tipogr. „Europress“). – pag. 415, pe 2 file;

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VIII al Noțiiei Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău.

Data: 21 noiembrie 2016.

(Semnat de avocatul sesizant sau a reprezentantului)

DECIZIA Nr.171
din 23 mai 2001

**privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.63 alin.2,
art.192 alin.2, art.346 alin.2 și art.392 alin.4 din Codul de procedură
penală**

Publicată în Monitorul Oficial nr.387 din 16.07.2001

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Anton Sommert în Dosarul nr.2.256/2000 al Tribunalului București — Secția I penală.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 10 mai 2001 în prezența autorului excepției și a reprezentantului Ministerului Public și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 22 mai 2001 și apoi la 23 mai 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 noiembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr.2.256/2000, **Tribunalul București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Anton Sommert.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art.2 alin.(3) și ale art.25 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, precum și dispozițiile art.48 lit.d), art.52 alin.2, art.63 alin.2, art.183 alin.1 și 2, art.192 alin.1 pct.2 lit.c), art.284¹, art.291 alin.2 și 3, art.346 alin.2 și art.392 alin.4 din Codul de procedură penală sunt contrare prevederilor art.1 alin (3), art.11, art.15 alin.(1), art.16 alin.(1) și(2), art.18 alin.(1), art.20, art.21, art.22 alin.(1) și(2), art.24, art.26 alin.(1), art.30 alin.(7), art.48 alin.(3), art.50, art.123 și ale art.130 alin.(1) din Constituție. Se mai arată că sunt încălcate și prevederile art.6 pct.1 teza întâi, ale art.13 și 17 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Tribunalul București — Secția I penală, exprimându-și opinia, arată că "în cauză sunt incidente numai dispozițiile art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, întrucât doar de acestea depinde soluționarea cauzei". dispoziții pe care le apreciază ca fiind constituționale.

Potrivit dispozițiilor art.24 alin.(1) din Legea nr.47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, întrucât textele procedurale penale criticate nu contravin nici unei dispoziții și nici unui principiu prevăzut în Constituție. Astfel acestea: a) nu împiedică cetățenii să beneficieze de drepturile și libertățile conferite de Constituție și de alte legi; b) nu încalcă principiul egalității în drepturi și al nediscriminării, fiind deopotrivă aplicabile tuturor cetățenilor aflați în aceeași

situație; c) nu îngrădesc accesul liber la justiție; d) nu aduc atingere dreptului la viață și dreptului la integritatea fizică și psihică ale persoanei; e) nu îngrădesc exercițiul dreptului la apărare; f) nu au nici o legătură cu înfăptuirea justiției în numele legii și nici cu independența judecătorilor; g) nu vizează rolul și atribuțiile Ministerului Public. În concluzie, se reține că toate dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.144 lit.c) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(1), ale art.2, 3, 12 și 23 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

La termenul de judecată din 20 noiembrie 2000 autorul excepției a ridicat în fața Tribunalului București — Secția I penală excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.2 alin.(3) și ale art.25 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, precum și a dispozițiilor art.48 lit.d), art.52 alin.2, art.63 alin.2, art.183 alin.1 și alin.2, art.192 alin.1 pct.2 lit.c), art.284¹, art.291 alin.2 și alin.3, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală.

Prin Încheierea din 27 noiembrie 2000 Tribunalul București — Secția I penală, constatând că soluționarea cauzei nu depinde de întregul ansamblu al dispozițiilor legale criticate, a sesizat Curtea Constituțională numai cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală.

Potrivit art.23 alin.(4) teza întâi din Legea nr.47/1992, republicată, "*Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți*". Totodată, în cazurile în care excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin.(1), (2) sau (3) ale articolului menționat, în temeiul art.23 alin.(6) din aceeași lege "*instanța o respinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională*".

Curtea constată, prin urmare, că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie numai dispozițiile art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, cuprinse în încheierea de sesizare, iar nu și celelalte prevederi legale cu privire la care instanța de fond a considerat că excepția este inadmisibilă. Sub acest din urmă aspect autorul excepției are posibilitatea de a ataca încheierea de sesizare o dată cu declararea căii de atac prevăzute de Codul de procedură penală împotriva sentinței pronunțate în cauză.

Dispozițiile art.63 alin.2, art.192 alin.2, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, criticate ca fiind neconstituționale, au următorul conținut:

— Art.63 alin.2: "*Probele nu au valoare mai dinainte stabilită. Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală și de instanța de judecată potrivit convingerii lor, formată în urma examinării tuturor probelor administrate și conducându-se după conștiința lor.*";

— Art.192 alin.2: "*În cazul declarării apelului ori recursului sau al introducerii oricărei alte cereri, cheltuielile judiciare sunt suportate de către persoana căreia i s-a respins ori care și-a retras apelul, recursul sau cererea.*";

— Art.346 alin.2: "*Când achitarea s-a pronunțat pentru cazul prevăzut în art.10 lit.b¹) ori pentru că instanța a constatat existența unei cauze care înlătură caracterul penal al faptei, sau pentru că lipsește vreunul din elementele constitutive ale infracțiunii, instanța poate obliga la repararea pagubei potrivit legii civile.*";

— Art.392 alin.4: "*Sentința dată în contestație este supusă apelului, iar decizia dată în apel este supusă recursului.*"

Normele constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate au următorul conținut:

— Art.1 alin.(3): "România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.";

— Art.11: "(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.";

— Art.15 alin.1: "Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.";

— Art.16: "(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.";

— Art.18 alin.(1): "Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi.";

— Art.20: "(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.";

— Art.21: "(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.";

— Art.22: "(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.";

— Art.24 alin.(1): "Dreptul la apărare este garantat.";

— Art.26 alin.(1): "Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.";

— Art.48 alin.(3): "Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare săvârșite în procesele penale.";

— Art.50 alin.(2): "Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în acest scop, vor depune jurământul cerut de lege.";

— Art.123: "(1) Justiția se înfăptuiește în numele legii.

(2) Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.";

— Art.125 alin.(1): "Justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.";

— Art.130 alin.(1): "În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.";

— Art.131 alin.(1): "Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției."

Dispozițiile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, prevăd:

— Art.6 pct.1 teza întâi: "Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [...]";

— Art.13: "Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.";

— Art.17: "Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta"

convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție."

I. Referitor la dispozițiile art.63 alin.2 din Codul de procedură penală autorul excepției susține că sintagmele "*convingerii lor*" și "*conducându-se după conștiința lor*", din partea a doua a acestui text de lege, contravin cu deosebire dispozițiilor art.123 din Constituție, conform cărora: "*Justiția se înfăptuiește în numele legii*", iar "*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*".

Examinând această susținere, Curtea constată că în Adunarea Constituantă, în cadrul dezbaterilor pe articole a proiectului de Constituție și a Raportului Comisiei de redactare (publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, nr.35 din 13 noiembrie 1991 și, respectiv, nr.36 din 14 noiembrie 1991) a fost discutată propunerea de amendament referitoare la completarea tezei finale a alin.(2) al art.123 din Constituție cu sintagma "*[...] și intimei lor convingeri*". După dezbateri Adunarea Constituantă a respins cu majoritate de voturi acest amendament, exprimându-și în acest fel, în mod expres, voința ca judecătorii să se supună "*numai legii*", iar nu și "*intimei lor convingeri*".

Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile art.63 alin.2 din Codul de procedură penală, în temeiul cărora "*Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală și de instanța de judecată potrivit convingerii lor [...]*", contravin dispozițiilor art.123 alin.(2) din Constituție, dispoziții potrivit cărora "*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*".

În consecință, excepția de neconstituționalitate privind aceste dispoziții legale urmează să fie admisă.

II. Cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art.192 alin.2 din Codul de procedură civilă Curtea constată că suportarea cheltuielilor judiciare în caz de respingere sau de retragere a apelului, recursului sau altei cereri nu contravine nici unei dispoziții constituționale.

III. Examinând prevederile art.346 alin.2 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că acestea au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, în baza art.144 lit.c) din Constituție, prin susținerea încălcării dreptului la apărare și la un proces echitabil, care este reiterată în cadrul dosarului ce face obiectul prezentei decizii.

Astfel, prin Decizia nr.30 din 1 februarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.236 din 10 mai 2001, Curtea a reținut că "dreptul instanței penale de a rezolva pretențiile părții vătămate, constituită parte civilă, și în cazurile în care achitarea s-a pronunțat în temeiul art.10 lit.b¹) ori pentru existența unei cauze care înlătură caracterul penal al faptei sau pentru că lipsește vreunul dintre elementele constitutive ale infracțiunii nu numai că nu încalcă dreptul la apărare al părții vătămate, ci, dimpotrivă, permite acesteia să continue procesul penal sub aspectul rezolvării acțiunii civile (deși instanța pronunțase achitarea pentru motivele indicate). Totodată este evident că textul criticat nu încalcă nici dreptul oricărei persoane la un proces echitabil prevăzut la art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece judecarea procesului se continuă tocmai pentru a se "*hotărî asupra încălcării drepturilor*" de către "*o instanță independentă și imparțială, instituită de lege*".

IV. În sfârșit, Curtea constată că și dispozițiile art.392 alin.4 din Codul de procedură civilă, prin raportare la prevederile art.16 alin.(1), art.21 și art.48 din Constituție, precum și la cele ale art.6, art.13 și art.17 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, au mai fost supuse controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr.261 din 5 decembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.174 din 5 aprilie 2001, s-a statuat că:

— accesul la justiție nu presupune și accesul la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, iar instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor ordinare și extraordinare de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului;

— legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, astfel încât accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac;

— instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, nu este contrară principiului egalității cetățenilor în fața legilor și a autorităților publice atâta timp cât aceste reguli asigură egalitatea cetățenilor în utilizarea lor;

— nu există nici o legătură între prevederea legală ce face obiectul excepției și obligația statului de a repara prejudiciile cauzate prin erori judiciare în procesele penale;

— prevederile legale criticate sunt în concordanță și cu dispozițiile art.6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

— este nefondată susținerea potrivit căreia textul de lege criticat contravine dispozițiilor art.17 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece conținutul dispozițiilor legale criticate nu are nici o legătură cu obiectul de reglementare a acestei norme juridice internaționale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice modificarea jurisprudenței Curții Constituționale, cele statuate anterior prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.144 lit.c) și al art.145 alin.(2) din Constituție, precum și al art.1—3, al art.13 alin.(1) lit.A.c), al art.23 și al art.25 alin.(1) din Legea nr.47/1992, republicată, cu majoritate de voturi în ceea ce privește dispozițiile art.63 alin.2 din Codul de procedură penală,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Anton Sommert în Dosarul nr.2.256/2000 al Tribunalului București — Secția I penală și constată că sunt neconstituționale dispozițiile art.63 alin.2 din Codul de procedură penală, conform cărora *"Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală și de instanța de judecată potrivit convingerii lor [...]"*.

2. Respinge excepția de neconstituționalitate a celorlalte dispoziții ale art.63 alin.2 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art.192 alin.2, art.346 alin.2 și ale art.392 alin.4 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 mai 2001.

Demitizarea justiției. Ep. 4: Magistrații decid potrivit propriei lor convingeri sau Magistrații decid cum vor ei

juridice.ro

J Spălarea de bani

- Pericole concrete
- Soluții de prevenire

J Evaziunea fiscală

Aspecte controversate

Cum putem convinge și impune instanței naționale să adreseze o trimitere preliminară CJUE?

Acest mit este exprimat în mod diferit, dar toate formulările exprimă același lucru: foarte des îi auzim chiar pe magistrați spunând că ei decid potrivit propriei lor convingeri, iar pe justițiabilii nemulțumiți de soluțiile acestora îi auzim spunând că magistrații decid cum vor ei. Și unii, și alții se înșală.

În primul rând, trebuie spus că un magistrat, fie judecător, fie procuror, nu poate instrumenta și soluționa o cauză cum vrea el, adică în mod subiectiv, arbitrar, ci numai potrivit unor reguli obiective prescrise, care sunt legile. Astfel, judecătorul face parte dintr-o instituție numită instanță de judecată, care ea și numai ea înfăptuiește justiția (art. 126

alin. 1 Constituție); or, justiția se înfăptuiește în numele legii (art. 124 alin. 1 Constituție) și judecătorii se supun numai legii (art. 124 alin. 3 Constituție). Cerințe asemănătoare există și pentru procurori, care își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității (art. 132 alin. 1 Constituție). Prin urmare, magistratul este obligat să fie călăuzit de voința generală atunci când soluționează o cauză concretă, aceeași care guvernează legea adoptată de popor prin organul său reprezentativ; în acest fel, magistratul însuși exercită în mod legitim puterea cu care a fost investit de suveran, care e poporul, căci puterea publică există doar în interesul indivizilor care compun societatea.

În al doilea rând, un magistrat nu are voie să se conducă după propria convingere atunci când soluționează o cauză. A te conduce după propria convingere înseamnă a hotărî în mod subiectiv, aspect de neacceptat atunci când e vorba de legi și justiție, pentru care obiectivitatea este principiul ce trebuie urmat. De altfel, în celebra Decizie nr. 171/2001, Curtea Constituțională a României a stabilit în mod neechivoc că judecătorii se supun numai legii (așa cum spune Constituția), nu și propriei lor convingeri (așa cum spunea la acea vreme Codul de procedură penală). De altfel, în anii 1990-1991, atunci când se elabora Constituția, Adunarea Constituantă a respins amendamentele formulate de unii parlamentari cu privire la introducerea și a altor criterii pentru înfăptuirea justiției, cum ar fi acela ca judecătorii să se supună nu numai legii, dar "și conștiinței lor" sau "intimei convingeri", cu motivarea că, într-un stat de drept, legea trebuie să absoarbă, prin puterea ei, inclusiv convingerea intimă a judecătorului sau, altfel spus, intima convingere nu poate să contravină legii. În final, Adunarea Constituantă a adoptat formularea "în activitatea lor, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii".

Se întâmplă uneori în practică ca un judecător să aibă o convingere personală diferită de ceea ce dictează legea. Indiferent cât de nedreaptă i s-ar părea o astfel de situație, el e obligat să dea efect legii. Voi da două exemple, unul din materie civilă și unul din materie penală.

1. Primul exemplu: să spunem că X îl împrumută pe Y cu o sumă de bani. Pentru că Y nu restituie suma la termenul convenit, X decide că îl acționează în judecată civilă. Judecătorul, analizând probele, constată că într-adevăr Y este dator: există un contract de împrumut între X și Y, care nu este contestat de Y, termenul de scadență s-a împlinit. Dar, cercetând procedura urmată, constată că X nu a respectat termenul de 3 ani de zile de la scadență prevăzut de Codul Civil în interiorul căruia trebuie formulată o cerere de chemare în judecată. Ca urmare, judecătorul va respinge acțiunea ca fiind tardivă. Y va fi mulțumit, pe când X va spune că a pierdut „cu dreptatea în mână”.

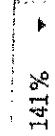
2. Al doilea exemplu: să spunem că din probele unui dosar rezultă că acuzatul a comis o crimă, astfel că magistratul este convins 100% că respectivul este vinovat și trebuie condamnat. Dar, analizând modul în care au fost obținute probele, constată că acestea sunt nelegale: martorii oculari au fost audiați mai înainte de a se începe procesul penal și, între timp, unul a dispărut și celălalt a decedat, analiza ADN a urmelor de pe cuțit a fost alterată, căci și alte persoane au pus mâna pe acesta înainte de sigilarea lui, interceptările de unde rezulta că acuzatul se lăuda că el a comis fapta nu fuseseră autorizate de un judecător. Logica sau poate chiar intuiția îi spune judecătorului că cel din fața sa este criminalul. Dar regulile care consacră drepturile omului și normele de procedură îi spun clar că nu poate ține cont de probele de la dosar și, în lipsa altora, criminalul trebuie achitat și pus în libertate imediat. Autorul va fi mulțumit, societatea (reprezentată în proces de procuror) nu, mass-media va reacționa acid, iar rudele victimei nu vor accepta niciodată ce s-a întâmplat în proces.

*Așadar, al patrulea mit e demontat: **magistrații sunt obligați să dea prioritate legii atunci când soluționează cazuri, chiar dacă convingerea lor cu privire la soluția pe care trebuie să o adopte ar fi alta.** Acesta este o regulă care derivă din principiul supremației legii (rule of law, statul de drept) și ea constă în aceea că judecătorul și procurorul nu își pot exprima prin actele îndeplinite voința proprie (care prin natura ei tinde spre preferințe), ci numai voința generală (care prin natura ei tinde spre egalitate). Poporul, singurul suveran, le transmite acestora doar puterea de a acționa, nu și voința după care acționează. Iar voința generală este echivalentă cu legea.*

Dr. Cristii DANILEȚ
Judecător, Membru CSM

415 / 576

141%

Astfel, este esențial ca fiecare judecător să onoreze funcția judiciară ca fiind un mandat public și să mențină încrederea societății în sistemul judiciar.

Justitia se înfăptuiește în numele legii. Aceasta înseamnă că legalitatea este de ne conceput dacă judecătorii și personalul ce contribuie la înfăptuirea justiției nu o respectă. Independența nu îndreptățește judecătorul să dea soluții greșite motivate de intimitate sau convingere formata pe încălcarea legii; obligativitatea respectării hotărârii unei instanțe superioare și necesitatea reparării eventualelor erori în urma exercitării căilor de atac nu afectează independența judecătorilor și supunerea lor numai legii; organizarea și dirijarea administrativă, prin care se asigură buna desfășurare a activității instanțelor judecătorești și punerea în aplicare a hotărârilor acestora, nu limitează independența judecătorului.

Organele judecătorești și judecătorii activează în numele legii și se supun numai Constituției și legii. Înfăptuirea justiției în strictă conformitate cu legislația înseamnă că instanța de judecată desfășoară procesul judiciar în conformitate cu prevederile legii și soluționează cauzele în baza legii, nu creează prin hotărârile adoptate norme de drept noi, nu instituie drepturi subiective și obligațiuni ale persoanei concrete. În acest context, principiul legalității prezumă înfăptuirea justiției doar prin instanțele judecătorești indicate în Constituție și legile organice, fapt ce exclude posibilitatea asumării funcției de efectuare a justiției de către alte organe de stat și obștești.

Principiul legalității este un principiu general al procesului judiciar, care încorporează celelalte principii și se manifestă prin mai multe caracteristici:

- constituirea prin lege a instanțelor judecătorești, a procuraturii, a organelor de

și utilizarea activităților, prin care se asigură buna funcționare a activității instanțelor judecătorești și punerea în aplicare a hotărârilor acestora, nu limitează independența judecătorului.

Organele judecătorești și judecătorii activează în numele legii și se supun numai Constituției și legii. Înfăptuirea justiției în strictă conformitate cu legislația înseamnă că instanța de judecată desfășoară procesul judiciar în conformitate cu prevederile legii și soluționează cauzele în baza legii, nu creează prin hotărârile adoptate norme de drept noi, nu instituie drepturi subiective și obligațiuni ale persoanei concrete. În acest context, principiul legalității prezumă îndeplinirea justiției doar prin instanțele judecătorești indicate în Constituție și legile organice, fapt ce exclude posibilitatea asumării funcției de efectuare a justiției de către alte organe de stat și obștești.

Principiul legalității este un principiu general al procesului judiciar, care încorporează celelalte principii și se manifestă prin mai multe caracteristici:

- constituirea prin lege a instanțelor judecătorești, a procuraturii, a organelor de urmărire penală, precum și desfășurarea activității acestora în componența și în limitele competenței stabilite de lege;
- pronunțarea hotărârilor judecătorești în numele legii;
- respectarea de către subiecții procesului judiciar a legii procesuale și a altor dispoziții legale;
- respectarea drepturilor procesuale ale justițiabililor și utilizarea în procedura judiciară numai a mijloacelor și metodelor admise de lege;
- organizarea controlului judiciar pentru asigurarea respectării întocmai a norme-